

LHV Pensionifond Aktiivne III

Majandusaasta aruanne 2023

LHV Pensionifond Aktiivne III

Majandusaasta aruanne

01.01.2023 – 31.12.2023

Fondi nimi	LHV Pensionifond Aktiivne III
Fondi liik	Lepinguline fond
Fondijuht	Andres Viisemann Romet Enok Kristo Oidermaa
Põhitegevusala	Vabatahtliku pensionifondi varade investeerimine, EMTAK 65301
Juriidiline address	Tartu mnt. 2, Tallinn 10145, Eesti
Telefon	(+372) 6 800 400
Faks	(+372) 6 800 402
Fondivalitseja	AS LHV Varahaldus
Fondivalitseja äriregistri number	10572453
Fondivalitseja juhatus	Vahur Vallistu Joel Kukemelk Eve Sirel (alates 01.06.2023)
Audiitor	KPMG Baltics OÜ

Majandusaasta aruanne sisaldab fondi tegevusaruannet, raamatupidamise aastaruannet ja selle lisasid, investeringute aruannet, tehingu- ja vahendustasude aruannet ning millele on lisatud sõltumatu vandeaudiitori aruanne raamatupidamise aastaruande kohta.

Sisukord

TEGEVUSARUANNE	4
Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Aktiivne III 2023. a majandusaasta aruandele	6
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	7
Finantsseisundi aruanne	7
Koondkasumiaruanne	8
Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne	9
Rahavoogude aruanne	10
Raamatupidamise aastaaruande lisad	11
Lisa 1 Üldine informatsioon	11
Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest	11
Lisa 3 Finantsriskide juhtimine	16
Lisa 4 Kapitali juhtimine.....	25
Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus	25
Lisa 6 Viitlaekumised	28
Lisa 7 Seotud osapooled	28
Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused	28
TEHINGU- JA VAHENDUSTASUDE ARUANNE	29
FONDI INVESTEERINGUTE ARUANNE	30
SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE	40

TEGEVUSARUANNE

LHV Pensionifond Aktiivne III on täiendava kogumispensioni võimaldamiseks loodud lepinguline investeerimisfond. Fondi investeerimispoliitika põhiprintsiip on osakuomanike kapitalipaigutuse väärtuse pikaajaline maksimaalne kasvatamine. Peale aktsiate investeerib fond ka võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse ning börsivälistesse varadesse. Fond investeerib globaalselt ja riske hajutades. Fondivalitseja rakendab fondi vara investeerimisel aktiivset investeerimisstrateegiat, otsustades fondi vara täpse jagunemise erinevate varaklasside ja investeerimisobjektide vahel igapäevase juhtimise käigus. Sõltuvalt turuolukorrast võib fondi vara jaotus erinevate varaklasside ja instrumentide vahel erineda oluliselt. Fondi deponooriumis avatud arvelduskontol oleva raha osakaalu fondi vara turuväärtusest hoitakse tavaliselt tasemel, mis on vajaik fondi tegevusega seotud jooksvate kulude katmiseks ning vajaliku likviidsuse tagamiseks.

Aktsiaturgude ülevaade

2023. aasta oli aktsiaturgudel taaskord täielik vastand aasta varasemale. Kui 2022. aastal toimus aktsiaturgudel tugev langus, siis 2023. aastal nägid suuremad aktsiaturud suuri tõusunumbreid. USA S&P500 aktsiaindeks kerkis aastaga 24.2% dollaris vaadatuna ning USA turgude tõusu vedasid seitse tehnoloogiasektori liideraktsiat. Euroopa Euro Stoxx 50 indeks kerkis aastaga 22.2% eurodes ning Jaapani Nikkei indeks tõusis 28.2% kohalikus valuutas. OMX Baltic Benchmark indeksi aastaseks tootluseks kujunes +4.2%. Viimase kahe aasta kokkuvõttes pole aktsiaturud aga oluliselt liikunud ning hea 2023. aasta suutis vaid tasandada aasta varasemat langust.

Pensionifondide aktsiapositsioonidest näitas suurimat tootlust uraanikaupleja Yellow Cake aktsia, mis kerkis aastaga 68.4%. Yellow Cake aktsia tõus oli üle ootuste ning 2024. aasta alguses väljus fond täielikult positsioonist. Tugeva tulemuse saavutas Euroopa pangandussektori aktsiatele panustav indeksfond, mille tootlus oli 30.2% aastaga. Pangandussektor jätkas tõusu kõrgete intressimäärade ja rekordkasumite mõjul. Rootsi väikeettevõtte holding ettevõtte Lifco kerkis 23% alates ostust ning USA meditsiinitehnoloogia ettevõtte Stryker aktsiahind tõusis 19.3% aastaga. Nõrgalt liikusid 2023. aastal fondide aktsiaportfellis olevad nafta- ja gaasisektorile panustavad aktsiad.

Positiivse tootluse tõid 2023. aastal investeringud kulda. Füüsilise kulla fondi ZKB Gold väärtus tõusis aastaga 9.2% ning kullakaevurite indeksfondi väärtus kerkis 6.3%.

Kõrgete intresside keskkonnas on kannatanud kinnisvara positsioonide tootlused. Kinnisvarainvesteeringute intressikulud on märgatavalt tõusnud ning samas on investorite tootluse ootused varadele kasvanud, mis omakorda vähendab varade väärtust. Kinnisvarafondide portfell tõi 2023. aastal vaid 0.2% tootlust varade allahindluse tõttu. Aasta jooksul tegi fond uue investeeringu EFTEN Special Opportunities Fondi, mis plaanib pakkuda rahastust kinnisvaraprojektidele Baltikumis.

2023. aasta aktsiaturgude tõusu taga seisid eelkõige tehnoloogia sektori seitse aktsiat. Aasta lõpuks oli majanduses jätkuvalt palju küsimusi tuleviku osas üleval, kuid samas on märke majanduskasvu elavnemisest ning investorite hulgas on suur ootus intressimäärade languseks. Antud keskkonnas näeme mitmeid soodsaid ostuvõimalusi eelkõige populaarse tehnoloogiasektori kõrvalt.

Võlakirjaturgude ülevaade

Võlakirjaportfelli märkimisväärsimad sündmused olid seotud investeeringutega kinnisvaraettevõtetesse. Oktoobris maksis enne lõpptähtaega täies ulatuses oma võlakirja tagasi peamiselt Leedu ärikinnisvara turul tegutsev, aga Stockholmi börsil noteeritud Eastnine. 2021. suvel välja lastud võlakirjad olid kokku pandud selliselt, et fondid teenisid

esmalt intressi 5% aastas, siis lisandus sellele Euribor ja ennetähtaegse tagasimakse eest veel peale selle arvestatava lisamakse. Kokku seega ligemale 16% tootlus. Investeering on tähelepanuväärne kahel põhjusel, esiteks samal perioodil Euroopa võlakirjaturud (Bloomberg Barclays indeksiga mõõdetuna) hoopis langesid enam kui 15% ja teiseks on see esimene kord kui LHV fondid olid aktiivsed tingimuste läbirääkijad ja suurinvestorid kogu emissiooni vältel ettevõttes, mis pärit väljastpoolt Baltikumi. Teine investeering kinnisvaraettevõtte võlakirja oli mais allkirjastatud tehing Baltic Horizon Fundi kohustuste refinantseerimiseks. Kui seni oli ettevõtte kapitali kaasanud börsi kaudu, siis uus võlakiri on rahastatud LHV pensionifondi ja ühe Eesti investori poolt 50/50 põhimõttel. Võlakirja intress on euribor+8%, tähtaeg viis aastat ja kohustustele on asetatud ka kinnisvara tagatist. Ettevõttel on õigus võlakirju varasemalt lunastada, tasudes investoritele selle eest lisamakseid. Esimene tagasimakse tehti juba suvel, makstes tagasi ligemale 20% võlakirjade mahust.

Võlakirjaportfelli olulise osa moodustava Baltikumi pankade portfelli lisandus möödunud aastal kaks märkimisväärset investeeringut, kui uusi väärtpabereid väljastasid Luminor ja Leedu Siauliu pank. Esimesel juhul kujunes intressiks kahel eraldiseisval emissiooni vastavalt 7.25% ja 7.75% aastas ja teisel juhul 10.75%. Mõlema panga puhul on tegemist börsil kaubeldavate võlakirjadega ehk lisaks intressitulu teenimisele jääb fondile võimalus saada kasu ka väärtpaberite võimalikust hinnatõusust. Väljastpoolt Baltikumi lisati fondi kevadel pikki Volkswageni väärtpabereid oodatava aastatootlusega ligemale 7% tasemelt.

III samba fondide võrdlus *	NAV 31.12.2023	NAV 31.12.2022	Osaku puhasväärtuse kasv
SEB III samba pensionifond 18+	1.75701	1.52185	15.45%
Swedbank Pensionifond V100	1.9157	1.6701	14.71%
LHV Pensionifond Indeks III	1.0794	0.9462	14.08%
Luminor Aktsiad 100 Pensionifond	2.18994	1.92352	13.85%
Swedbank Pensionifond V60	1.2734	1.143	11.41%
Swedbank Pensionifond V30	1.3502	1.2376	9.10%
SEB III samba pensionifond 65+	1.27015	1.17592	8.01%
LHV Pensionifond Aktiivne III	2.2298	2.1028	6.04%
Luminor Intress Pluss Pensionifond	0.78816	0.74657	5.57%

* Võrdlevad puhasväärtused on kajastatud veebilehe www.pensionikeskus.ee (Pensionikeskus) andmete alusel. Tabelis esitatud väärtused on eurodes. Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgselt avaldatud NAV-st on peamiselt seotud aruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeeringute hindamisel (vt ka Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Fondivalitseja juhatuse allkirjad LHV Pensionifond Aktiivne III 2023. a majandusaasta aruandele

Fondivalitseja AS-i LHV Varahaldus juhatus on koostanud ja kinnitanud LHV Pensionifond Aktiivne III 2023. a majandusaasta aruande, mis koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, investeringute aruandest ning tehingu- ja vahendustasude aruandest.

Vahur Vallistu

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Joel Kukemelk**

Juhatuseliige

*/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/***Eve Sirel**

Juhatuseliige

/digitaalselt dateeritud ja allkirjastatud/

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Finantsseisundi aruanne

(eurodes)

Varad	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Käibevarad			
Raha ja raha ekvivalendid	3	2 142 359	3 294 801
Tähtajalised hoiused	3	222 349	290 338
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:			
Võlakirjad	3, 5	11 592 593	8 495 640
Aksiad	3, 5	5 769 461	4 757 016
Fondiosakud	3, 5	7 701 907	7 183 458
Tuletisinstrumendid	3, 5	2 174 556	2 842 868
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	3, 5	1 263 009	861 283
Viitlaekumised	3, 5, 6	8 197	10 844
Varad kokku		30 874 431	27 736 248
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses			
Võlgnevus fondivalitsejale	7	21 154	20 441
Võlgnevus depoopangale		1 026	932
Finantskohustised õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:			
Tuletisinstrumendid	3, 5	2 120 814	2 705 702
Kohustised kokku v.a osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		2 142 994	2 727 075
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuses		28 731 437	25 009 173
Kohustised ja fondi vara puhasväärtuses kokku		30 874 431	27 736 248

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Koondkasumiaruanne

(eurodes)

	Lisa	2023	2022
Tulud			
Intressitulu		149 039	39 565
Rahalt ja raha ekvivalentidelt		51 800	1 694
Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud võlakirjadelt		97 239	37 871
Dividenditulu		247 730	257 456
Aktsiatelt		142 034	126 628
Fondiosakutelt		105 696	130 828
Neto kasum/kahjum õiglasel väärtusel muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest		1 410 529	-169 152
Võlakirjadelt		638 220	-86 760
Aktsiatelt		342 436	-460 186
Fondiosakutelt		411 969	297 959
Tuletisinstrumentidelt		17 904	79 835
Muud finantstulud		33	3
Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest		-10 099	-30 457
Tulud kokku		1 797 232	97 415
Kulud			
Valitsemistasud	7	262 480	223 489
Depootasu		11 730	12 420
Tehingutasud		3 108	4 775
Muud tegevuskulud		1 329	1 338
Kulud kokku		278 647	242 022
Oodatav krediidikahju		14 006	4 510
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus		1 504 579	-149 117

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Fondi puhasväärtuse muutumise aruanne*(eurodes)*

	2023	2022
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi algul	25 009 173	21 498 927
Osakute märkimisel laekunud raha	4 656 586	4 813 541
Osakute lunastamisel tasutud raha	-2 438 901	-1 154 178
Osakuomanikele kuuluv fondi vara puhasväärtuse muutus	1 504 579	-149 117
Fondi vara puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	28 731 437	25 009 173
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi alguses	11 857 287	10 109 756
Ringluses olevate osakute arv aruandeperioodi lõpus	12 875 773	11 857 287
Osaku puhasväärtus aruandeperioodi lõpus	2.23143	2.1092

Käesolevas aruandes toodud NAV erinevus esialgsest avaldatud NAV-st on peamiselt seotud raamatupidamise aastaaruande koostamise ajaks saadud täiendava informatsiooni arvesse võtmisega investeringute hindamisel (vt ka Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused).

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud intressid	146 953	39 565
Laekunud dividendid	247 984	249 105
Saldeeritud finantsinvesteeringute ostud ja müügid	-3 549 551	-1 822 150
Saldeeritud tähtajaliste hoiuste laekumised ja väljaminekud	70 000	-245 338
Muu finantstulu	33	3
Makstud tegevuskulud	-277 840	-239 356
Neto rahavood põhitegevusest	-3 362 421	-2 018 171
Rahavood finantseerimistegevusest		
Osakute emiteerimisest laekunud	4 658 979	4 863 806
Osakute lunastuse eest tasutud	-2 438 901	-1 154 178
Neto rahavood finantseerimistegevusest	2 220 078	3 709 628
Rahavood kokku	-1 142 343	1 691 457
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-1 142 343	1 691 457
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses	3 294 801	1 633 801
Valuutakursside muutuse mõju	-10 099	-30 457
Raha ja raha ekvivalentide aruandeperioodi lõpus	2 142 359	3 294 801

Lisad lehekülgedel 11 kuni 28 on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Üldine informatsioon

LHV Pensionifond Aktiivne III (edaspidi: Fond) moodustati 20.02.2002. Fond võib investeerida kuni 95% varadest aktsiatesse, kuid hoiab tavaliselt aktsiate osakaalu portfellis 75% lähedal – kui fondijuht seda mõistlikuks peab, võib aktsiaturgude osakaal olla ka oluliselt väiksem. Pikaajalise tootluse tõstmiseks investeeritakse oluline osa varast aktsiatesse. Lühiajalise stabiilsuse tagamiseks investeeritakse osa varast võlakirjadesse, rahaturuinstrumentidesse ja fikseeritud kasvikuga instrumentidesse.

LHV Pensionifond Aktiivne III fondivalitsejaks on AS LHV Varahaldus, asukohaga Tartu mnt. 2, Tallinn, mis on 100%-liselt LHV Group AS-i tütarettevõtte.

Koostatud raamatupidamise aastaaruanne kajastab Fondi majandustegevust perioodil 01.01.2023 kuni 31.12.2023.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on fondivalitseja juhatuse poolt heaks kiidetud 23.04.2024.

Lisa 2 Kokkuvõtte olulistest arvestuspõhimõtetest

2.1 Aruande koostamise alused

LHV Pensionifond Aktiivne III raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Rahvusvaheliste Finantsaruandluse Standarditega nagu need on vastu võetud Euroopa Liidus (IFRS EL) arvestades kohalikus seadusandluses sätestatud investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtete erisusi. Investeerimisfondide finantsaruandluse põhimõtted on sätestatud investeerimisfondide seaduses, raamatupidamise seaduses ning Rahandusministri määruses nr 8 „Nõuded avalikustamisele kuuluvate fondi aruannetele“ 18. jaanuarist 2017. Aruande koostamisel on arvesse võetud Investeerimisfondide seaduse § 54 lõike 11 alusel kehtestatud fondi vara puhasväärtuse määramise korda ning eelpool mainitud määruses toodud muid erisusi.

Uued finantsaruandlusestandardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad Fondile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2024 või hilisematel perioodidel ja mida Fond ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

Standardi IAS 1 muudatused „Kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks“ (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidus.)

Praeguste IAS 1 nõuete kohaselt liigitavad ettevõtted kohustise lühiajaliseks, kui neil ei ole tingimusteta õigust arveldamist edasi lükata vähemalt 12 kuud pärast aruandekuupäeva. 2020. aastal avaldatud muudatustega on loobutud nõudest, et õigus peab olema tingimusteta, ja selle asemel nõutakse, et õigus arvelduse edasilükkamiseks peab aruandekuupäeval eksisteerima ja sellel peab olema sisu (kohustiste liigitamist ei mõjuta juhtkonna kavatsused või hinnangud selle kohta, kas ettevõtte kasutab arvelduse edasilükkamise õigust või otsustab arveldada enne tähtaega).

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju Fondile.

2.2 Juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Aruannete koostamine kooskõlas IFRS EL'iga eeldab fondivalitseja juhtkonnalt otsuste, eelduste tegemist ja hinnangute andmist, mis mõjutavad arvestuspõhimõtete rakendamist ning varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastamist. Kuigi hinnangute aluseks on nii juhtkonna parim teadmine kui faktid, võivad tegelikud tulemused hinnangutest erineda. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse üle järjepidevalt ning hinnangute muudatusi kajastatakse muudatuste tegemise aastal ning kõikidel järgnevatel aastatel, mida hinnangu muudatus mõjutab.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade osas on fondivalitseja juhtkond hinnanud 31.12.2023 seisuga oodatava krediitkahju suurust. Täpsem info on toodud lisas 2.7 ja 3.3.

2.3 Välisvaluutapõhised tehingud

Arvestus- ja esitusvaluuta

Fondi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes (esitusvaluuta). Fondi arvestusvaluuta on samuti euro.

Tehingud ja saldod välisvaluutas

Välisvaluutas toimuvad väärtpaperitehingud hinnatakse eurodesse tehingupäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursiga. Välisvaluutat ning välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi hinnatakse eurodesse, võttes aluseks hindamispäeva viimase teadaoleva Euroopa Keskpanga kursi. Välisvaluutas denomineeritud varade ümberhindamisest eurodesse tekkivad kasumid/kahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes „Neto kasum/kahjum valuutakursi muutustest“.

2.4 Finantsvarade- ja kohustiste klassifikatsioon

Fond klassifitseerib finantsvarad ja finantskohustised järgnevasse kategooriatesse:

- finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande - varaklassi soetamisel määratletud õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande – aktsiad, investeerimisfondide osakud, väärtpaperibörsil kaubeldavad võlakirjad, positiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses - raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused, turuosaliste hinnanoteeringut mitteomavad võlakirjad, tehingupäevaga kajastatud tehingutest saadaolevad summad, intressi- ja dividendinõuded;
- finantskohustised õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande – negatiivse õiglase väärtusega tuletisinstrumendid;
- finantskohustised korrigeeritud soetusmaksumuses - tehingupäevaga kajastatud tehingutelt maksta olevad summad, kohustised fondivalitseja ja depoopanga ees.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Fond võtab finantsvara või -kohustise arvele siis, kui Fondist saab instrumendi lepinguline osapool. Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste või müüke kajastatakse tehingupäeval, ehk päeval, mil Fond on võtnud kohustise kas vara osta või müüa.

Fond kajastab arvele võtmisel finantsvara või -kohustist selle õiglasest väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud finantsvara või -kohustise puhul, mida ei kajastata õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande, tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emitteerimisega. Õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande kajastavate finantsvarade ja -kohustiste tehingutasud kajastatakse kuluna koondkasumiaruandes.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kui Fond annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved. Finantskohustis (või finantskohustise osa) eemaldatakse finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud (s.o kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud).

Edasine kajastamine

Finantsvarad: võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub Fondi ärimudelilist finantsvarade haldamisel ning finantsvara rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande: Varad, mis ei vasta soetusmaksumuse või õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande kriteeriumile, kajastatakse õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande. Kasum või kahjum võlainstrumentidelt muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatakse vastava perioodi, mil õiglase väärtuse muutus on toimunud, koondkasumiaruandes real "Neto kasum/kahjum

finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande". Sellised õiglase väärtuse kasumid ja kahjumid sisaldavad ka vastavatelt instrumentidelt teenitud lepingulisi intresse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum koondkasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse koondkasumiaruandes eraldi ridadel.

Omakapitaliinstrumendid

Fond kajastab omakapitaliinstrumendid õiglases väärtuses. Õiglases väärtuses muutustega läbi koondkasumiaruande kajastatud omakapitaliinstrumentidest saadud kasum või kahjum kajastatakse koondkasumiaruandes real "Neto kasum/kahjum finantsvaradelt õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande".

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid (valuutaforvardid) võetakse arvele õiglases väärtuses arvestamata tehingukuludid tehingupäeval, edasine kajastamine toimub nende õiglases väärtuses. Juhul kui tuletisväärtpaberid on noteeritud aktiivsel turul, kasutatakse õiglase väärtusena turuväärtust. Vastasel juhul kasutatakse õiglase väärtuse leidmiseks hindamismeetodeid.

Need tehingud kajastatakse finantsseisundi aruandes varana, kui nende turuväärtus on positiivne (tulevikus ostetav valuuta) ning kohustisena, kui turuväärtus on negatiivne (tulevikus müüdav valuuta). Finantsseisundi aruandes varade ja kohustiste õiglasi väärtusi tuletisinstrumentidel ei saldeerita. Tuletisinstrumentide arvestusel ei kasutata riskimaandamisarvestuse erireegleid (*hedging*).

Valuutaforvardite realiseerunud kasum ja realiseerimata tulu/kulu tuletisinstrumentide ümberhindlusest kajastatakse koondkasumiaruandes periooditulu ning -kuluna real „Neto kasum/kahjum õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kajastatud finantsvaradest ja -kohustistest“.

2.5 Õiglase väärtuse hindamine

Õiglase väärtuse all mõeldakse väärtust, millega Fondi vara on võimalik müüa tehingust huvitatud ja Fondist sõltumatule osapoolle hindamispäeva seisuga. Väärtpaberibörsil kaubeldavate finantsvarade ja -kohustiste (näiteks aktsiad, fondid, võlakirjad, tuletisinstrumendid) puhul põhineb õiglase väärtus börsipäeva sulgemishinnal (closing price). Fond kajastab kõiki investeringuid väärtpaberitesse õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, välja arvatud need investeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik leida. IFRS 13 „Õiglase väärtuse mõõtmine“ kohaselt börsil kaubeldavate finantsvarade ja kohustiste õiglase väärtusena kasutatakse börsi sulgemishinda, kui see jääb ostu- ja müüginoteeringu vahele. Kui sulgemishind ei jää antud vahemikku, määrab fondivalitseja õiglase väärtusena hinna ostu- ja müügihinna vahel, mis kõige täpsemalt väljendaks konkreetse väärtpaberi õiglast väärtust.

Fondi varade väärtuse määramise aluseks on AS-i LHV Varahaldus juhatuse poolt kinnitatud „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise eeskiri“, millega määratakse reguleeritud turgudel kaubeldavate, reguleeritud turul mittekaubeldavate ja muude Fondi finantsvarade ja -kohustiste määramise põhimõtted.

Börsil kaubeldava investeerimisfondi aktsia või osaku väärtus määratakse samamoodi nagu börsil kaubeldava aktsia väärtus. Börsil mittekaubeldava lepingulise fondi osaku väärtus määratakse viimase teadaoleva tagasivõtmishinna alusel või kui hind ei ole kättesaadav, siis fondi puhasväärtuse põhjal. Börsil kaubeldava võlaväärtpaberi väärtus määratakse vastavalt reguleeritud turu viimasele teadaolevale ostunoteeringule (*last bid-price*).

Kui instrumentide õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärset hinnata, võidakse neid kajastada soetusmaksumuses või määrab õiglase väärtuse fondivalitseja juhatus kasutades hindamismeetodeid. Fondivalitseja kasutab omapoolse õiglase väärtuse määramisel erinevaid hindamismeetodeid, mis hõlmavad sõltumatute osapoolte vahel hiljuti toimunud turutehinguid, viiteid teistele, ligikaudselt samasugustele instrumentidele, diskonteeritud rahavoo analüüsi ja optioonide hindamise mudeleid ja muid hindamismeetodeid tuginedes võimalikult palju turuinfole ja võimalikult vähe firmapõhistele sisenditele.

2.6 Tasaarveldamine

Finantsvarasid ja –kohustisi tasaarveldatakse ja näidatakse finantsseisundi aruandes netosummas ainult juhul, kui Fondil on selleks juriidiline õigus ning kavatsus need varad ja kohustised tasaarveldada või realiseerida samaaegselt. Fond ei ole aruande- ega võrreldaval perioodil varade ja kohustiste tasaarveldamist rakendanud.

2.7 Finantsvarade väärtuse langus

Kui Fondil on finantsvarasid, mida ei kajastata nende õiglas väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, vaid amortiseeritud soetusmaksumuses, siis hinnatakse igal aruande kuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et varade väärtus võib tegelikkuses olla vähenenud võrreldes nende varade bilansilise väärtusega. Finantsvara väärtuse langemisele võivad viidata:

- väärtpaperi emitendi finantsraskused, viited emitendi võimalikule pankrotile
- väärtpaperi intressi- või põhiosamaksete maksmata jätmise või hilinenud maksmine
- finantsvara aktiivse turu kadumine
- teised olulised sündmused, mis võivad viidata varade väärtuse langusele.

Allahindluse nõuded põhinevad oodatava krediikahjumi (ECL) mudelil. Oodatav krediikahjum vähendab vara bilansilist väärtust, kahjumit kajastatakse koondkasumiaruandes. Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu andmiseks – sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke prognoose tulevikusündmustest ja majandustingimustest. ECL arvutuste hindamisel kasutatakse nii mudeleid kui ekspert-hinnanguid.

Vastavalt IFRS 9 tugineb oodatav krediikahju leidmine kolmele allahindlusfaasile.

- Toimivad varad (faas 1) – puuduvad märkimisväärsed krediikvaliteedi halvenemise tunnused. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida järgneva 12 kuu jooksul (12 kuu ECL).
- Alatoimivad varad (faas 2) – krediidirisk on arvele võtmisest alates oluliselt suurenenud. Kajastatakse kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu tema eluea jooksul (eluea ECL).
- Mittetoimivad varad (faas 3) – maksejõuetus. Kajastatakse (täiendav) kahjum, mis eeldatavasti võiks tekkida kogu eluea jooksul.

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), kahjumäärast antud makseviivituse vm kahjujuhtumi tekkimise korral (LGD) ning suurusest antud hetkel (EAD).

2.8 Intressid

Intressitulud ja -kulud kajastatakse koondkasumiaruandes, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Sisemine intressimäär on määr, mis diskonteerib eeldatava rahavoo täpselt läbi finantsinstrumendi eeldatava eluea finantsvara bilansilise väärtuseni. Efektive intressimäära arvutamisel hindab Fond rahavooge, arvestades finantsinstrumendi kõiki lepingulisi tingimusi, kuid ei arvesta tulevasi krediikahjumeid. Intressitulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglas väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, kajastatakse eraldi real „Intressitulu“.

2.9 Dividendid

Dividendid võetakse arvele esimesel päeval, mil aktsia kaupleb ilma dividendita (ex-dividends date), arvestades välja kuulutatud dividendimäära, Fondi poolt omatavate aktsiate arvu aktsionäride nimekirja fikseerimise päeval ning rakendatavat maksumäära. Dividendinõue eemaldatakse aktiveeritud vastava rahasumma laekumisel fondi. Enammakstud maksud dividendidelt jäetakse aktivatena üles, kuni summad laekuvad Fondi. Dividenditulu finantsvaradelt, mis on klassifitseeritud õiglas väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande, kajastatakse eraldi real „Dividenditulu“.

2.10 Viitlaekumised

Viitlaekumiste all kajastatakse üldiselt dividendinõuded (vt arvestuspõhimõtte "Dividendid"), tekkepõhiselt arvestatud, kuid laekumata tulud, sh intressid ja intressi iseloomuga nõuded ning müügitehingud, mille väärtuspäev on hiljem kui bilansipäev.

2.11 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid all kajastatakse nõudmiseni hoiuste saldod pangakontodel, üleõhoiuste saldod ning kuni 3-kuulisi tähtajalisi hoiuseid.

Üleõhoiustelt laekunud intressid kajastatakse koondkasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.12 Tähtajalised hoiused

Tähtajaliste hoiuste all kajastatakse krediidasutustes hoitavaid hoiuseid. Vastavalt investeerimisfondide seadusele võib avatud avalik Fond investeerida krediidasutuste hoiustesse tähtajaga kuni 12 kuud. Tähtajalistelt hoiustelt arvestatud kuid hindamispäevaks laekumata intressid kajastatakse finantsseisundi aruandes real „Tähtajalised hoiused“ ning koondkasumiaruandes real „Intressitulu“.

2.13 Investeerimisfondi puhasväärtuse arvutamine

Fondi vara puhasväärtus määratakse kindlaks lähtudes investeerimisfondide seadusest, Rahandusministri kehtestatud Investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise korrast, AS-i LHV Varahaldus (fondivalitseja) avaldatud ja sisemistest protseduurireeglitest ning Fondi tingimustest.

Fondi vara puhasväärtuse (NAV) määramiseks arvutatakse välja Fondi koguvarade turuväärtus ning lahutatakse sellest Fondi kohustised. Osaku puhasväärtus saadakse kogupuhasväärtuse jagamisel ringluses olevate osakute arvuga.

2.14 Valitsemistasu

Valitsemistasu on fondivalitsejale makstav tasu Fondi valitsemise eest. Valitsemistasu määr oli kuni 26.11.2023 1% aastas Fondi varade turuväärtusest ning alates 27.11.2023 on Fondi valitsemistasu määr 0,89% aastas Fondi varade turuväärtusest. Valitsemistasu arvestatakse Fondi varade turuväärtusest maha igapäevaselt ning makstakse välja hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.15 Depootasu

Depootasu on depoopangale makstav igakuine tasu depooteenuste osutamise eest. Depootasu aastane määr oli kuni 2022. a novembrini 0,05% Fondi vara väärtusest aastas. Alates 01.11.2022 on Fondi depootasu aastane määr on kuni 0,04% Fondi depositeerimise hoitava vara väärtusest ja 0,03% Fondi depositeerimise mitte hoitava vara väärtusest. Depootasule lisandub kehtiv käibemaks. Fondi depositeerimise hoitava vara depootasu määra vähendatakse tulenevalt Fondi ja Fondivalitseja valitsetavate muude pensionifondide, mille vara hoitakse depoopangas, kogumahust. Depositeerimise hoitavate varade aastane määr ei lange alla 0,035%. Depootasu on minimaalselt 180 eurot kuus ühe fondi kohta. Depootasu makstakse välja depoopangale hiljemalt aruandekuule järgneva kuu viimasel pangapäeval.

2.16 Tehingutasud

Koondkasumiaruandes on real „Tehingutasud“ all tekkepõhiselt kajastatud fondi arvel tehtavate tehingutega vahetult seotud ülekandekulud ja teenustasud.

2.17 Osakute märkimine

Osakute märkimine toimub vastavalt Fondi emissiooniprospetsis kirjeldatud tingimustele.

2.18 Väljamaksud osakuomanikele, märkimis- ja lunastamistasu

Osaku ostmisel väljalasketasu puudub. Osaku tagasivõtmistasu piirmäär on 1% osaku puhaskäätusest ning tasu kuulub Fondivalitsejale tasumisele osakuomaniku arvelt.

2.19 Fondiosakud

Fond on välja lasknud ühte liiki osakuid, mis annavad osakuomanikule õiguse proportsionaalsele osale Fondi netovarast Fondi likvideerimisel tähtaja saabudes. Osakuomaniku nõudel peab fondivalitseja osaku tagasi võtma; osakuomanikel on õigus osakuid tagasi anda ja vastu saada raha igapäevaselt. Osakutega ei kaasne muid lepingulisi kohustisi peale nende lunastamise Fondi likvideerimisel.

Osakud kajastatakse omakapitalina, kuna järgmised IAS 32 kriteeriumid on täidetud:

- osakud annavad omanikule õiguse saada proportsionaalse osaluse Fondi netovarast (ehk kogupuhaskäätusest) Fondi likvideerimisel. Fondi puhaskäätus saadakse, lahutades Fondi kohustised Fondi varade turuväärtusest. Proportsionaalne osalus arvutatakse järgnevalt: jagatakse Fondi kogupuhaskäätus kõigi väljalastud osakute arvuga ning korrutatakse saadud summa igale osakuomanikule kuuluvate osakute arvuga;
- osakud on allutatud kõikidele teistele Fondi poolt välja lastud võla- vm instrumentidele;
- kõikide osakutega kaasnevad õigused (saada tasu vastavalt proportsionaalsele osalusele netovaras) on identsed;
- Fondil ei ole muid finantsinstrumente või lepinguid, millega kaasnevad rahavood põhinevad suures osas kasumil, netovara muutustel või finantsseisundi aruandes/finantsseisundi aruande väliselt kajastatud netovarade õiglase väärtuse muutusel, mille tulemusena oleks osakuomanike tulu oluliselt piiratud või fikseeritud.

Kui osakutega seotud tingimused muutuvad nii, et ülal loetletud kriteeriumid ei ole enam täidetud, klassifitseeritakse osakud finantskohustiseks alates päevast, mil need tingimused ei ole täidetud. Finantskohustis võetakse arvele tehingupäeva õiglase väärtuses. Juhul, kui tekib erinevus omakapitaliinstrumenti bilansilise väärtuse ja kohustise õiglase väärtuse vahel, kajastatakse vahe omakapitalis.

Uute osakute väljalaskmisega seotud otsesed kulud kajastatakse omakapitalis, osakute eest tasutud summa vähendamisenä. Kui Fond ostab enda osakud tagasi, vähendatakse osakuomanikele kuuluvat omakapitali saadud tasude võrra, millest on maha arvatud müügiga otseselt seotud kulutused.

2.20 Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansipäeva ja raamatupidamise aastaaruande koostamise päeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud asjaoludega (täpsem informatsioon lisas 8).

Lisa 3 Finantsriskide juhtimine

Fond investeerib oma vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele erinevatesse väärtpaperitesse, tuletisinstrumentidesse ja hoiustesse.

Fondidesse investeerimisega kaasnevad mitmesugused riskid, mis võivad mõjutada investeeingu tootlust. Fondide minevikutootlus ei tähenda lubadust Fondide järgmiste perioodide tulude kohta. Fondide investeerimispoliitikast tulenevalt võib osaku puhaskäätus kõikuda. Fondid võivad teenida nii kasumit kui ka kahjumit. Investor peaks arvestama sellega, et tulevikus ei pruugi ta Fondist tagasi saada kogu sinna investeeritud summat. Mida lühem on investeeingu kestus, seda tõenäolisem on kaotuse võimalus.

Fondijuht investeerib Fondi vara vastavalt Fondi investeerimiseesmärkidele, arvestades seejuures Investeerimisfondi seaduse ning Fondi tingimuste ja prospektiga seotud investeerimispiiranguid. Investeerimispiirangutest kinnipidamist jälgitakse igapäevaselt, nende ületamise korral võtab fondijuht kasutusele meetmed nende likvideerimiseks.

Fondi investeerimispoliitikast tulenevalt on Fond avatud eelkõige järgmistele riskidele:

- **tururisk**
- **krediidirisk**
- **likviidsusrisk**
- **kapitalirisk**

3.1 Tururisk

Tururisk väljendab potentsiaalset kahju, mis võib tekkida finantsinstrumentide tulevaste rahavoogude õiglase väärtuse muutusest tulenevalt muutustest intressimäärades, valuutakurssides ja aktsiahindades.

Tururiski vähendamiseks hajutatakse investeringuid erinevate emitentide, riikide ja piirkondade vahel ning võidakse kasutada tuletisinstrumente.

Väärtpaberiturgudel toimuvat jälgitakse igapäevaselt. Turusituatsiooni muutumisel võidakse vajadusel investeringutes teha muudatusi, näiteks vähendada või suurendada aktsiaosakaalu Fondi koguinvesteeringutes.

Fondi investeeringud aruandepäeva seisuga on toodud Investeeringute aruandes.

Intressimäära risk

Intressimäära risk tuleneb võimalusest, et muutused intressimäärades mõjutavad tuleviku rahavoogusid või finantsinstrumendi õiglast väärtust. Suurem osa intressiriskist tuleneb investeeringutest võlainstrumentidesse.

Tabelis esitatud tundlikkuse analüüs näitab põhjendatud võimalike intressimäärade muutuste mõju Fondi kasumlikkusele tulenevalt kahest aspektist:

- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate ujuva intressimääraga finantsinstrumentide (võlakirjad) neto intressitulu aastane muutus
- aruandeperioodi lõpu seisuga hoitavate fikseeritud intressimääraga finantsinstrumentide (raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoiused ja võlakirjad) õiglase väärtuse aastane muutus

Intressimäärade muutuse mõju koondkasumiaruandele	Muutus baaspunktides	Intressitulu muutus (EUR)	Õiglase väärtuse muutus (EUR)
31.12.2023			
EUR	+/- 20	+/- 14 763	+/- 1 400
USD	+/- 20	+/- 0	+/- 0
31.12.2022			
EUR	+/- 20	+/- 8 159	+/- 532
USD	+/- 20	+/- 3	+/- 0

Järgnev tabel analüüsib Fondi avatust intressiriskile. Fondi intressiteenivad varad on kajastatud põhisummades ja kategoriseeritud järgmise intressi ümberhindamise järgi. Fondil puudusid 2023. ja 2022. aastal intressikandvad kohustised. Summad tabelis on esitatud eurodes.

31.12.2023	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutus -te mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	2 364 783	0	0	0	2 364 783	0	-75	2 364 708
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:								
Võlakirjad	2 000 000	5 130 000	1 781 000	2 824 000	11 735 000	-142 407	0	11 592 593
Laenuid ja nõuded:								
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	410 714	18 629	0	840 000	1 269 343	13 241	-19 575	1 263 009
Kokku	4 775 497	5 148 629	1 781 000	3 664 000	15 369 126	-129 166	-19 650	15 220 310

31.12.2022	Kuni 3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku põhisummades	Turumuutus -te mõju ja kogunenud intress	Allahindlused	Kokku
Varad								
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoised	3 585 139	0	0	0	3 585 139	0	0	3 585 139
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:								
Võlakirjad	6 035 000	259 000	447 000	2 124 000	8 865 000	-369 360	0	8 495 640
Laenuid ja nõuded:								
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	0	20 877	0	840 000	860 877	6 050	-5 644	861 283
Kokku	9 620 139	279 877	447 000	2 964 000	13 311 016	-363 310	-5 644	12 942 062

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumendi väärtus muutub tulenevalt muutustest valuutakurssides. Fond kasutab valuutariski maandamiseks tuletisinstrumente. Erinevates valuutades denomineeritud varad ja kohustised on tabeli veergudes toodud eurodes vastavalt bilansipäeval kehtinud Euroopa Keskpanga vahetuskursile. Fondil on finantskohustised ainult eurodes.

Avatud valuutaposiitsioonide kontsentreerumine

31.12.2023	EUR	USD	SEK	DKK	Muu*	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	2 131 207	4 998	4	0	6 150	2 142 359
Tähtajalised hoised	222 349	0	0	0	0	222 349
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:						
Võlakirjad	11 592 593	0	0	0	0	11 592 593
Aktsiad	1 719 867	2 150 179	488 071	268 060	1 143 284	5 769 461
Fondiosakud	6 102 323	536 104	0	0	1 063 480	7 701 907
Tuletisinstrumentid	2 174 556		0	0	0	2 174 556
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	1 263 009	0	0	0	0	1 263 009
Viitlaekumised	0	6 015	0	0	2 182	8 197
Valuutariski kandvad varad kokku	25 205 904	2 697 296	488 075	268 060	2 215 096	30 874 431

Valuutariski kandvad kohustised

Finantskohustised õiglasest väärtuses

muutusega läbi koondkasumiaruande:

Tuletisinstrumentid	0	-2 120 814	0	0	0	-2 120 814
Muud kohustised	-22 180	0	0	0	0	-22 180
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-22 180	-2 120 814	0	0	0	-2 142 994

Avatud valuutaposiitsioon	25 183 724	576 482	488 075	268 060	2 215 096	28 731 437
----------------------------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	------------------	-------------------

* Muudes valuutades sisalduvad NOK, GBP, CHF, JPY ja HKD positsioonid.

31.12.2022	EUR	USD	SEK	DKK	Muu	Kokku
Valuutariski kandvad varad						
Raha ja raha ekvivalendid	2 580 452	550 573	1 503	8	162 265	3 294 801
Tähtajalised hoised	290 338	0	0	0	0	290 338
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande:						
Võlakirjad	8 495 640	0	0	0	0	8 495 640
Aktsiad	1 413 896	1 870 433	223 840	405 418	843 429	4 757 016
Fondiosakud	5 699 671	530 246	0	0	953 541	7 183 458
Tuletisinstrumentid	2 842 868	0	0	0	0	2 842 868
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumuses	861 283	0	0	0	0	861 283
Viitlaekumised	5 901	4 943	0	0	0	10 844
Valuutariski kandvad varad kokku	22 190 049	2 956 195	225 343	405 426	1 959 235	27 736 248

Valuutariski kandvad kohustised

Finantskohustised õiglasest väärtuses

muutusega läbi koondkasumiaruande:

Tuletisinstrumentid	0	-2 705 702	0	0	0	-2 705 702
Muud kohustised	-21 373	0	0	0	0	-21 373
Valuutariski kandvad kohustised kokku	-21 373	-2 705 702	0	0	0	-2 727 075

Avatud valuutaposiitsioon	22 168 676	250 493	225 343	405 426	1 959 235	25 009 173
----------------------------------	-------------------	----------------	----------------	----------------	------------------	-------------------

* Muudes valuutades sisalduvad NOK, GBP, CHF, JPY ja HKD positsioonid.

Tuletisinstrumentid on toodud lepingulistes summades bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustistena. Tuletisinstrumentide õiglaseks väärtuseks on bilansiväliste varade ja bilansiväliste kohustiste vahe.

Järgnev tundlikkuse analüüs esitab võimalike muutuste mõju koondkasumiaruandele valuutades, milles Fondil on olulised finantsvarad aruandeperioodi lõpu seisuga. Tabelis esitatud summad on eurodes.

Mõju koondkasumiaruandele	Kursimuutus	Valuutakurss		Valuutakurss	
		31.12.2023	2023	31.12.2022	2022
USD kurss	+/- 10%	1.1050	+/- 57 648	1.0666	+/- 25 049
SEK kurss	+/- 10%	11.0960	+/- 48 808	11.1218	+/- 22 534
DKK kurss	+/- 10%	0.9260	+/- 26 806	7.4365	+/- 40 543
Muu valuuta	+/- 10%		+/- 221 510		+/- 195 924

Aktsiahinna risk

Aktsiahinna risk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekib ebasoodsatest muutustest aktsiate või nendega seotud tuletisinstrumentide õiglases väärtuses tulenevalt muutustest aktsiaindeksites või üksikute aktsiate hindadest. Fond maandab riski investeerides erinevatele turgudele ja limiteerides maksimaalseid positsioone emitentide kaupa.

Fond järgib aktsiahinna riski juhtimisel õigusaktides, Fondi tingimustes ja prospektis välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- ühe instrumendi maksimaalne investering 10% Fondi vara väärtusest;
- ühe konsolideerimisgrupi poolt välja antud väärtpaberite maksimaalne osakaal 20% Fondi vara väärtusest;
- üle 5% kontsentratsiooniga investeringute koondpositsiooni maksimaalne osakaal 40% Fondi vara väärtusest;
- aktsiate ja aktsiafondide maksimaalne osakaal 95% Fondi vara väärtusest.

3.2 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on võimalus, et turu madala likviidsuse tõttu ei ole Fond võimeline ostma või müüma väärtpabereid soovitud hinnatasemel ning seetõttu ei ole võimalik järgida Fondi investeerimispoliitikat ja/või ei saa rahuldada kõiki osakute lunastusnõudeid õigel ajal, seda eriti olukorras, kus mitmeid suuri lunastusordereid on kogunenud samaaegselt.

Likviidsusrisk võib samuti suureneda tururiski ja krediidiriski suurenemisega raskes turuolukorras, näiteks majanduslanguse korral.

Likviidsusrisi juhtimiseks fondivalitseja:

- Jälgib fondi lühi- ning pikaajalist likviidsusvajadust, sh osakuomanike prognoositavat fondist väljumist läbi osakute vahetamise või osakute võõrandamise tehingute;
- On kehtestanud lisaks õigusaktidest ning fondi dokumentidest tulenevatele investeerimispiirangutele (fondi varast võib investeerida maksimaalselt 30% Fondi vara väärtusest turul mittekaubeldavatesse aktsiatesse ja võlakirjadesse) sisemisi piiranguid ja puhvreid madala likviidsusega või ebalikviidsetesse instrumentidesse investeerimisel.
- On sõlminud lepingud, mis võimaldavad fondivalitsejal vajadusel kasutada arvelduskrediiti.

Investeeringud on jaotatud likviidseteks ja ebalikviidseteks fondivalitseja sisemise hinnangu alusel vastavalt sellele, kui kiiresti on instrumenti võimalik õiglase hinnaga võõrandada. Likviidseks on loetud instrumendid ja positsioonid, mille võõrandamine võtab fondivalitseja hinnangul aega kuni kolm pangapäeva. Ebalikviidsed instrumendid on omakorda jaotatud kaheks - instrumendid, mida on võimalik fondivalitseja hinnangul võõrandada õiglase hinnaga kuni 2 nädala jooksul ning instrumendid, mida ei ole.

Fondi finantsvarad kogusummas 23 559 972 eurot (2022. a: 19 335 589 eurot) on fondijahi hinnangul likviidsed, kuna fondi positsiooni on võimalik kuni 3 pangapäevaga turutingimustel realiseerida. Ebalikviidseks on loetud ka

investeeringud sellistesse reguleeritud turul kaubeldavatesse instrumentidesse, mille puhul kogu fondi investeeringut ei ole fondijuhi parimal hinnangul võimalik korruga realiseerida.

Alljärgnevas tabelis on toodud mittelikviidsete väärtpaperite info (bilansilistes väärtuses), mille realiseerimine võib võtta kuni 2 nädalat:

Mittelikviidised väärtpaperid	31.12.2023	31.12.2022
Võlakirjad		
Baltic Horizon Fund 08/05/28	417 849	0
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	0	255 410
BIGBANK 7.5% 16/05/2032	605 625	605 625
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	153 338	160 883
INBANK 6% 19/12/29	4 001	3 900
Siauliu Bankas 23/12/29	240 323	240 324
Tartu linn 25/10/32	18 788	20 978
Võlakirjad kokku	1 439 923	1 287 120
Aktsiad		
Apranga	41 935	34 052
Ekspress Grupp	74 163	88 298
Siauliu Bankas	31 400	240 324
Tallink Grupp	0	144 856
Tallinna Kaubamaja	265 627	251 406
Aktsiad kokku	413 125	758 936
Fondiosakud		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund K.S.	6 090	9 347
BaltCap Lithuania SME Fund KÜB	61 149	58 815
BaltCap Private Equity Fund II	49 878	50 577
Birdeye Timber Fund	71 908	70 164
Birdeye Timber Fund 2	161 855	146 847
Birdeye Timber Fund 3	129 132	119 266
East Capital Baltic Property Fund II	85	4 972
East Capital Baltic Property Fund III	623 722	615 219
East Capital Real Estate IV	207 674	133 908
EFTEN Kinnisvarafond	0	971 815
EFTEN Real Estate Fund 5	85 428	86 596
EFTEN Residential Fund usaldusfond	91 355	80 760
INVL Baltic Sea Growth Fund	270 046	198 503
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	142 201	96 595
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan	141 237	96 163
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	194 835	203 753
Lords LB Baltic Green Fund (V)	199 164	203 799
SG Capital Partners Fund 1	343 871	333 385
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	330 346	356 387
Fondiosakud kokku	3 109 976	3 836 871
Kokku	4 963 025	5 882 927

Erakapitali- ja kinnisvarafondide tingimuslike kohustistena on kajastatud prognoositud sissemakseid, mille täpne suurus ja tekkimise aeg sõltub vastava fondi fondivalitsejast ning mida ei ole bilansipäeva seisuga võimalik täpselt hinnata.

Fondi tingimuslikud kohustised järgmise 10 aasta jooksul:

Investeeringu tüüp	31.12.2023	31.12.2022
Erakapitali investeeringud	179 431	222 178
Investeeringud kinnisvara fondidesse	212 924	318 710
Kokku	392 355	540 888

Fondil ei ole kindla lunastustähtajaga finantskohustisi, mistõttu ei ole siinkohal esitatud ka Fondi kohustiste ja nende kohustiste katteks hoitavate varade struktuuri tähtaegade lõikes. Fondi bilansipäeva finantskohustiste maksetähtajad on kuni 1 kuu, kuid tulenevalt Fondi likviidsete finantsvarade mahust suudab Fond finantskohustisi täita.

3.3 Krediidirisk

Krediidirisk on võimalik kahju, mille võib põhjustada finantsinstrumendi vastaspoolte võimetus oma kohustisi täita. Fond järgib sisemisi protseduurireegleid vastaspoolte valimisel ning fondijuht jälgib regulaarselt vastaspoolte krediidiireitinguid, uudisvoogu ja finantsaruandeid. Fondijuht esitab kord kuus mitte-kvantitatiivsete riskide ülevaate riskijuhtimise üksusele ja juhatusele, mis sisaldab ka vastaspooltega toimunud olulisi sündmusi.

Korrigeeritud soetusmaksumuses hinnatud finantsvaradele leitakse allahindlus, mis baseerub oodatava krediidiriski (ECL) mudelil. ECL mudeli eesmärgiks on arvutada 12 kuu ja eluea oodatav krediidikahjum vastavalt finantsvara allahindlusfaasile. IFRS 9 kehtestab kolme-faasilise mudeli väärtuse languse määramiseks vastavalt krediidikvaliteedi muutusele peale esmast arvele võtmist. Finantsinstrument, mis ei ole esmasel kajastamisel krediidikahjumiga, klassifitseeritakse Faasi 1 ning ECL mõõdetakse summas, mis on võrdne 12-kuulise osaga kogu oodatava eluea krediidikahjumist. Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine alates esmasest arvele võtmisest, klassifitseeritakse finantsinstrument Faasi 2. Juhul kui finantsinstrument on eeldatava krediidikahjumiga, liigitatakse see Faasi 3. Faasi 2 ja 3 kuuluvate instrumentide puhul arvutatakse ECL kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumi põhjal. Aruandekuupäeva seisuga liigituvad kõik korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad Faasi 1.

Olulise krediidiriski suurenemise hindamisel võrreldakse algset eluea PD ja aruandluse hetkel kehtivat eluea PD.

Selleks, et finantsvara liiguks järgmise allahindlus-faasi, peab eluea PD olema suurenenud rohkem kui 100 bps ning samaaegselt täitma tingimust $PD_{life}/PD_{life(algne)} > 1,4885 + \exp(-0,9549 - 54,173 \cdot PD_{life(algne)})$.

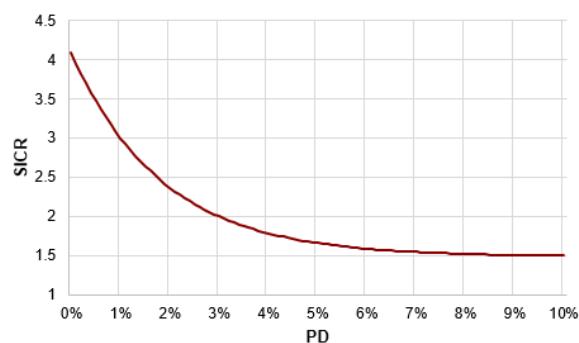
Lisaks võib ilmnedu krediidiriski suurenemine olulise tähtsusega lepingutingimuste rikkumisel.

Valemi illustreerimiseks on kujutatud graafikul SICR graafikukõver. SICR kõver näitab mitu korda peab olema PD kasvanud, et finantsvara liiguks järgmise allahindlusfaasi. Lisaks kõverale peab PD suurenemine olema vähemalt 100 bps.

Kasutatud ECL mudel järgib marginaalkahjumite summa lähenemist, kus ECL arvutatakse marginaalkahjumite summana, mis ilmnevad igas ajaperioodis (kuus) aruandekuupäevast alates. Marginaalkahjumid tulenevad individuaalsetest riskiparameetritest (PD, LGD, EAD), mis prognoosivad võlgnevuse jääke ja kahjumeid maksejõuetuse puhul ning iga perioodi maksejõuetuse tõenäosust.

ECL arvutused põhinevad järgmistel komponentidel:

- Maksejõuetuse tõenäosus (PD) on hinnang, kui suure tõenäosusega kindlaksmääratud aja jooksul instrument muutub maksejõuetuks.
- Võlgnevuse suurus maksejõuetuse hetkel (EAD) on hinnang tulevikus maksejõuetuse tekkimise hetkel kehtivale eeldatavale nõudesummale, mis võtab arvesse aruandekuupäevale järgnevaid oodatavaid muutusi, sh põhiosa ja intressimaksed.

SICR kõver: Esialgse PD ja olulisuse piirmäära suhe (PD kasv kordades) olulise krediidiriski suurenemise identifitseerimiseks.

- Kahjumäär maksejõuetuse korral (LGD) on hinnang maksejõuetusest tingitud kahjule. See põhineb saadaolevate rahavoogude ja oodatavate rahavoogude vahele. LGD kajastatakse protsendina EAD-st.
- Diskontomäära kasutatakse oodatava kahjumi diskonteerimiseks nüüdisväärtusele aruandekuupäeva seisuga.

Igale korrigeeritud soetusmaksumusess hinnastatavale finantsvarale leitakse krediidireiting, kasutades sisemist reitingumudelit. Antud reitingumudel seob vastaspoole finantsseisu ja äririski hinnangu võimaliku maksejõuetuse tõenäosusega. Krediidiriski mudelist saadud 12 kuu PD rekaliibreeritakse tulevikku vaatavaks 12 kuu hinnanguks arvestades vastavaid makrostsenaariume. Vastavad makronäitajad, mida mudelis kasutatakse indekse kujul, sisaldavad hinnangut olemasolevale majanduskeskkonnale. Kasutades maksejõuetuse kõverat, konverteeritakse saadud 12 kuu PD hinnang eluea PD-ks selliselt, et tulemuseks on konkreetse finantsinstrumendi oodatav maksejõuetus igal tulevases ajahetkel kuni oodatava eluea lõpuni. Arvestades makrostsenaariumite indekseid, saadakse kõik tulevased PD-d kõikidele makromajanduslikele stsenaariumitele.

Maksejõuetusel tekkiv kahjumäär (LGD) arvutatakse vastava tagatise hinnangulise kiirrealiseerimisväärtuse põhjal. LGD mudelis arvestatakse tagatiseks nii võlakirja tingimustes fikseeritud tagatised kui ka kaudsed tagatised (nt riigi vahendid). Arvestades makromajanduslike stsenaariumitega, saadakse igale allahindlusstsenaariumile vastavad LGD määrad.

Tulevikku vaatava informatsiooni lisamiseks ECL mõõtmiseks, arvutatakse tõenäosusega kaalutud ECL summa vastavalt kolmele allahindlusstsenaariumile (baas, positiivne ja negatiivne). Majandusliku stsenaariumite kaalud seisuga 31.12.2023 on järgmised: baasstsenaarium 60%, negatiivne stsenaarium 25% ja positiivne stsenaarium 15%.

Matemaatiliselt võrdub oodatav krediidikahju vastava ajaperioodi (12 kuud või eluea) PD, LGD, EAD ja diskontomäära korrutiste summaga, arvestades konkreetsete majanduslike stsenaariumite tõenäosusi.

$$ECL = p_{baas} \cdot ECL_{baas} + p_{pos} \cdot ECL_{pos} + p_{neg} \cdot ECL_{neg} \quad \text{ja} \quad ECL_T = \sum_t PD_t \cdot LGD_t \cdot EAD_t \cdot d_t,$$

kus:

ECL_T – ajaperioodi T (12 kuud või eluea) ECL, leitakse iga stsenaariumi kohta ($ECL_{baas}, ECL_{pos}, ECL_{neg}$);

PD_t – maksejõuetuse tõenäosus kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

LGD_t – oodatav kahjumäär kuu t puhul, leitakse igale stsenaariumile;

EAD_t – laenujääk kuu t seisuga;

d_t – diskontomäär;

$p_{baas}, p_{pos}, p_{neg}$ – vastava stsenaariumi tõenäosused.

Fond järgib krediidiriski juhtimisel õigusaktides ja Fondi tingimustes välja toodud piiranguid. Järgitavateks piiranguteks on:

- Fondi võlakirjakontsentratsioon ühe emitendi kohta sõltub emitendi tüübist: vastavate keskvalitsuste või rahvusvaheliste organisatsioonide poolt emiteeritud võlakirjadesse maksimaalselt 35% Fondi vara väärtusest; muude emitentide puhul 10% Fondi vara väärtusest;
- Fond võib hoiustada ühe krediidasutuse hoiustesse maksimaalselt 10% Fondi vara väärtusest.

Tabelis on välja toodud fondi maksimaalne avatus krediidiriskile, lähtuvalt instrumentide bilansilistest väärtustest ning tuletisinstrumentid on esitatud netosummas (tabel ei kajasta aktsia- ja fondiinvesteeringuid, mis ei kannu krediidiriski). Fondis ei ole ühtegi võlakirja, mis oleks ületähtaegne oma põhiosa või intressimaksetega. Fond ei ole pantinud oma finantsvara.

	31.12.2023	31.12.2022
Raha ja raha ekvivalendid ning tähtajalised hoiused	2 364 708	3 585 139
Viitlaekumised	8 197	10 844
Võlakirjad õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande	11 592 593	8 495 640
Võlakirjad korrigeeritud soetusmaksumusess	1 263 009	861 283
Kokku	15 228 507	12 952 906

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate finantsvarade (võlakirjad ja tähtjalised hoiused) jaotus sisemise reitingu järgi koos oodatava krediitkahjuga. 31.12.2023 seisuga omavad kõik sellised finantsvarad sisereitingut 3 - 9, mis vastab reitinguagentuuri Moody'se skaalal tasemetele Aa2 – Ba3, ning kuuluvad allahindlusfaasi 1.

31.12.2023	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	3	222 424	-75	222 349
madal krediidirisk	4	18 788	0	18 788
madal krediidirisk	5	240 323	-1 230	239 093
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	0	0	0
keskmine krediidirisk	8	605 625	-10 258	595 367
kõrgendatud krediidirisk	9	417 849	-8 087	409 762
Kokku		1 505 009	-19 650	1 485 359

31.12.2022	Reiting	Turuväärtus	12 kuu ECL	Kokku
madal krediidirisk	4	20 978	0	20 978
madal krediidirisk	5	240 323	-1 091	239 232
madal krediidirisk	6	0	0	0
keskmine krediidirisk	7	605 625	-4 554	601 071
keskmine krediidirisk	8	0	0	0
Kokku		866 926	-5 645	861 281

Standard & Poor's / Moody's reitingute lõikes jagunevad fondi investeringud võlakirjadesse järgmiselt:

	31.12.2023	31.12.2022
AAA / Aaa	31.47%	36.78%
AA+ / Aa1	0.00%	0.00%
AA / Aa2	7.75%	23.42%
AA- / Aa3	15.66%	0.00%
A+ / A1	0.00%	0.00%
A / A2	1.52%	2.02%
A- / A3	5.99%	7.71%
BBB+ / Baa1	16.32%	8.48%
BBB / Baa2	9.12%	6.24%
BBB- / Baa3	1.39%	1.89%
BB+ / Ba1	2.65%	2.73%
Reitinguta	8.13%	10.73%
Kokku	100.00%	100.00%

Raha krediidirisk on marginaalne kuna nõudmiseni kontol olev raha asub depoopangas, mille emattevõtte krediitireiting on A+ (Standard&Poor's) ning deposiitide osakaal on väga väike (alla 0,5% Fondi mahust).

3.4 Riski kontsentratsioon

Riski kontsentratsioon on liigne sõltuvus ühest konkreetsest mõjurist. Kontsentratsiooniriski vähendamiseks hajutatakse Fondi investeringuid erinevate piirkondade ja sektorite vahel.

Regioonide lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2023	31.12.2022
Euroopa	89.87%	90.15%
sellest Balti riigid	31.92%	34.88%
Venemaa	0.00%	0.00%
Põhja-Ameerika	10.13%	9.51%
Vaikse ookeani piirkond	0.00%	0.00%
Aafrika	0.00%	0.34%
Kokku	100.00%	100.00%

Sektorite lõikes jagunevad Fondi finantsvarad järgnevalt:

	31.12.2023	31.12.2022
Kestvuskaubad	2.51%	0.72%
Esmatarbekaubad	1.29%	1.48%
Energia	4.63%	3.53%
Finantssektor	15.58%	11.29%
Valitsus	25.28%	23.33%
Tervishoid	1.55%	1.64%
Tööstussektor	4.28%	5.38%
Informatsioonitehnoloogia	0.19%	0.73%
Materjalid	7.66%	6.29%
Fondid	28.38%	30.41%
Telekommunikatsiooniteenused	0.00%	0.00%
Kommunaalteenused	0.35%	0.38%
Muu	8.30%	14.82%
Kokku	100.00%	100.00%

Lisa 4 Kapitali juhtimine

Fondi kapital koosneb tema netovaradest ehk Fondi osakute emiteerimisest saadud rahast ja Fondi kasumist. Fondi kapital muutub regulaarselt tulenevalt uute osakute emiteerimisest. Fondijuht monitorib oodatavaid raha sisse- ja väljavooe eesmärgiga tagada piisav likviidsuspuhver osakute lunastuseks (vt ka lisa 3.2).

Lisa 5 Finantsvarade ja –kohustiste õiglase väärtus

Õiglases väärtuses mõõdetavate varade hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

31.12.2023	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande				
Aktsiad	5 769 461	0	0	5 769 461
Fondiosakud	4 591 931	0	3 109 976	7 701 907
Võlakirjad	11 592 593	0	0	11 592 593
Tuletisinstrumentid	0	2 174 556	0	2 174 556
Finantsvarad õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kokku	21 953 985	2 174 556	3 109 976	27 238 517
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande				
Tuletisinstrumentid	0	2 120 814	0	2 120 814
Finantskohustised õiglases väärtuses muutusega läbi koondkasumiaruande kokku	0	2 120 814	0	2 120 814

	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	0	1 262 124	1 263 009
Viitlaekumised	8 197	0	0	8 197
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	8 197	0	1 262 124	1 271 206

31.12.2022	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande				
Aktsiad	4 757 016	0	0	4 757 016
Fondiosakud	3 346 689	0	3 836 769	7 183 458
Võlakirjad	8 495 640	0	0	8 495 640
Tuletisinstrumentid	0	2 842 868	0	2 842 868
Finantsvarad õiglasest väärtusest muutustega läbi koondkasumiaruande kokku	16 599 345	2 842 868	3 836 769	23 278 982

Finantskohustised õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande				
Tuletisinstrumentid	0	2 705 702	0	2 705 702
Finantskohustised õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande kokku	0	2 705 702	0	2 705 702

	1. tase	2. tase	3. tase	Bilansiline väärtus
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses				
Võlakirjad	0	0	851 733	861 283
Viitlaekumised	10 844	0	0	10 844
Finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses kokku	10 844	0	851 733	872 127

Fond kajastab kauplemiseks hoitavaid finantsvarasid õiglasest väärtusest muutusega läbi koondkasumiaruande. Raha ja raha ekvivalendid, tähtajalised hoised ning noteerimata võlakirjad, mis ei ole aktiivsel turul kaubeldavad, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Fond kategoriseerib finantsinvesteeringud sõltuvalt nende ümberhindlusest kolmele eri tasemele:

1. tase – finantsinvesteeringud, mida hinnatakse börsil või muul aktiivsel turul noteeritud hinnas
2. tase – finantsinstrumentid, mida hinnatakse hindamistehnikatega, mis põhinevad jälgitavatel sisenditel (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)
3. tase – finantsinstrumentid, mille ümberhindluseks kasutatavad hindamistehnikad põhinevad mittejälgitavatel sisenditel (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod)

Aktiivsel turul kaubeldavate väärtpaperite väärtuseks loetakse viimane teadaolev sulgemishind reguleeritud turul, mis enamikel juhtudel langeb ostu- ja müüginoteeringu vahele.

Fondide poolt selliste võlakirjade, mille osas fondivalitseja kavatab neid hoida lunastustähtaja saabumiseni, kajastatakse fondi varas korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Selle rakendamisel võtab fondivalitseja arvesse ka emitendi krediitkvaliteeti, hinnates tema maksejõuetuse tõenäosust kvartaalselt. Käesolevas tabelis on kajastatud fondivalitseja parim hinnang selliste võlakirjade väärtusele teoreetilise stsenaariumi korral, kus fondivalitseja need lõpuni hoidmise asemel võõrandaks. Lisaks emitendi krediitkvaliteedi muutusele on arvesse võetud ka turuolukorra muutust alates võlakirja emitteerimisest. Seejuures ei ole fondivalitseja nimetatud hinnangu andmisel seotud fondi vara

puhasväärtuse arvestamise reeglite põhimõtetega. Fondivalitseja hinnangul erineb lõpuni hoitava võlakirjade õiglase väärtus selle bilansilisest väärtusest vahemikus 0,0 – 2,0% (keskmiselt 0,1%).

Fondivalitseja juhtkonna hinnangul ei erine muude korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade õiglase väärtus oluliselt nende bilansilisest väärtusest, kuna finantsvarad on lühiajalised (raha ja raha ekvivalendid, kuni 12-kuulised tähtajalised hoiused ning viitlaekumised).

Muud hindamise meetodit kasutatakse turul mittekaubeldavate kinniste fondide osakute ja turul mittekaubeldavate aktsiate väärtuse määramisel.

Turul mittekaubeldavate kinniste fondide õiglase väärtuse määramisel tuginetakse fondide poolt edastatud NAV-le. Erinevad fondid edastavad vastava aruande kas 4 või 12 korda aastas. Kui pärast NAV-i avaldamist tehakse vastavasse fondi investering, siis see lisandub avaldatud proportsionaalsele väärtusele.

Mittekaubeldavate kinniste fondide erakapitali investeringute õiglase väärtuse hindamisel toetub vastav fondivalitseja kehtivatele rahvusvahelistele standardidele - International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines - Edition December 2018. Need standardid näevad ette erinevaid investeringu väärtuse hindamise meetodeid sõltuvalt investeringu iseloomust, ettevõtte arengustaadiumist ja finantsseisust.

Nende erinevate hindamise meetodite eesmärgiks on leida investeringu õiglase väärtus. Üldiselt kasutatakse selleks järgmist kolme meetodit:

- 1) Turupõhine lähenemine (*Market Approach*);
- 2) Rahavoo või sissetuleku põhine lähenemine (*Income Approach*);
- 3) Kulupõhine lähenemine (*Cost Approach*).

Arvestades Fondis olevate erakapitali investeringute iseloomu on kasutatakse peamiselt kahte meetodit, mis on mõlemad turupõhised meetodid:

- Hiljutise investeringu hinna meetod (*Price of Recent Investment*) – meetod seisneb selles, et investeringu õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse turul hiljuti toimunud tehingu hinda, arvestades tehingu tausta, olulisust ja suurust turu seisukohalt. Selle meetodi abil leitud väärtust võib kasutada vaid suhteliselt lühikest aega, kuna tehingu asjaolud kaotavad oma aktuaalsust aja jooksul, samuti muutuvad ka turu tingimused. Meetod on oma iseloomult suhteliselt subjektiivne, seetõttu saadud väärtuse täiendava valideerimise huvides kasutame diskonteeritud rahavoogude meetodit.
- Suhtarvude meetod (*Multiples*) – meetod näeb ette, et hinnatava ettevõtte äri on välja kujunenud ning omab jätkusuutlikku rahavoogu. Õiglase väärtuse leidmiseks kasutatakse tööstusharu esindavate börsil noteeritud ettevõtete suhtarve, mis haakuvad hindamisobjektiks oleva investeringuga. Tüüpiliselt kasutame järgimisi suhtarve: P/E, EV/EBITDA, EV/Sales.

Juhul, kui ülalpool loetletud meetodid ei suuda kindlaks määrata investeringu õiglast väärtust, kasutatakse muid rahvusvaheliste standarditega ette nähtud meetodeid. Järgnevas tabelis on välja toodud 3. taseme investeringute õiglase väärtuse muutused.

	Fondiosakud	Aktsiad	Võlakirjad	Kokku
Saldo 01.01.2022	3 953 096	0	262 336	4 215 432
Ost	143 096	0	600 000	743 096
Müük	-446 105	0	0	-446 105
Õiglase väärtuse muutus	186 682	0	-1 053	185 629
Saldo 31.12.2022	3 836 769	0	861 283	4 698 052
Ost	117 118	0	500 000	617 118
Müük	-30 105	0	-91 631	-121 736
Õiglase väärtuse muutus	-813 806	0	-6 643	-820 449
Saldo 31.12.2023	3 109 976	0	1 263 009	4 372 985

Aruandeaastal ning võrreldaval perioodil ei olnud 1. ja 3. taseme vahelisi liikumisi.

Seisuga 31.12.2023 on 3. taseme varade väärtus 4 372 985 eurot (31.12.2022: 4 698 052 eurot) ehk 15.22% (31.12.2022: 13.25%) Fondi puhasväärtusest. Kui nende investeringute väärtused muutuvad +/-10%, siis on mõju Fondi puhasväärtusele +/- 437 299 eurot (31.12.2022: +/- 469 805 eurot).

Lisa 6 Viitlaekumised

Seisuga 31.12.2023 on viitlaekumistena on kajastatud dividendid summas 8 197 eurot. Seisuga 31.12.2022 oli laekumata raha osakute lunastamisest summas 2 393 eurot ja laekumata dividendid summas 8 451 eurot.

Lisa 7 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks käesoleva aruande mõistes loetakse fondivalitsejat AS-i LHV Varahaldus, fondivalitseja emaettevõtet AS LHV Group, teisi fondivalitseja poolt valitsetavaid investeerimis- ja pensionifonde ning fondivalitsejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid. LHV Pensionifond Aktiivne III maksab igakuiselt valitsemistasu fondivalitsejale. 2023. aastal moodustasid tasud kokku 262 480 eurot, võlgnevus bilansipäeva seisuga on 21 154 eurot. 2022. aastal moodustasid tasud kokku 223 489 eurot, võlgnevus 31.12.2022 seisuga oli 20 441 eurot.

Osakute lunastustasu on makstud AS LHV Varahaldusele 2023. a jooksul 13 570 eurot, 2022. a jooksul 8 433 eurot.

2023.a maksis LHV Pensionifond Aktiivne III väärtpaberitehingu tasusid LHV Pangale kokku 557 eurot. 2022.a maksis Fond väärtpaberitehingu tasud LHV Pangale 500 eurot.

Lisa 8 Bilansipäevajärgsed sündmused

2023. a raamatupidamise aastaaruande koostamisel on võetud arvesse ning bilansipäeva (31.12.2023) seisuga kajastatud turul aktiivselt mittekauabeldavate väärtpaberite kohta bilansipäevajärgselt saadud informatsiooni väärtuse hindamise osas.

Sellest tulenevalt erineb raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud Fondi osaku puhasväärtus 02.01.2024 avalikustatud Fondi osaku puhasväärtusest järgnevalt:

Väärtpaber	Kogus	31.12.2023 NAV-is kajastatud hind	Uue hinna laekumise kuupäev	31.12.2023 bilansis kajastatud hind	Bilansiline väärtus kokku seisuga 31.12.2023	Mõju fondi NAV-le
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	258 649	1.3179	12.01.2024	1.2772	330 346	-10 529
EFTEN Real Estate Fund 5	70 754	1.2390	12.01.2024	1.2074	85 428	-2 235
Birdeye Timber Fund	3 455	20.3899	15.01.2024	20.815	71 908	1 469
Birdeye Timber Fund 3	10 000	12.8572	15.01.2024	12.9132	129 132	560
East Capital Real Estate Fund IV	2 014	111.547	17.01.2024	103.13	207 674	-16 949
EFTEN Residential Fund usaldusfond	76 025	1.2068	17.01.2024	1.2016	91 355	-395
East Capital Baltic Property Fund III	3 901	156.1899	18.01.2024	159.9	623 722	14 472
SG Capital Partners Fund 1	241 852	1.4515	31.01.2024	1.4218	343 871	-7 187
INVL Baltic Sea Growth Fund	147 270	1.5966	14.02.2024	1.8337	270 046	34 910
Lords LB Baltic Green Fund (V)	200 000	0.9626	15.02.2024	0.9958	199 164	6 640
Kokku						20 756

Tehingu- ja vahendustasude aruanne

Depoopanga real kajastatakse nii tehingute teostamisega seotud tasusid kui ka vahendustasusid.

2023	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	5	768 153	460	14.82%
AS LHV Pank	21	20 533 076	557	17.91%
AS SEB Pank	15	1 422 499	2 091	67.27%
Flow Traders	2	1 051 185	0	0.00%
JP Morgan	1	985 855	0	0.00%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	23	1 186 213	0	0.00%
Kokku	67	25 946 981	3 108	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 557 EUR AS-le LHV Pank.

2022	Tehingute arv	Tehingute maht	Makstud tehingu- ja vahendustasud	Tasu % makstud tasudest
Reguleeritud turgudel kaubeldavad väärtpaberid:				
AS Swedbank	12	1 221 903	733	15.34%
AS LHV Pank	25	18 576 448	500	10.47%
AS SEB Pank	56	6 425 225	3 542	74.19%
Reguleeritud turgudel mittekaubeldavad väärtpaberid:				
Ilma maaklerita	37	1 189 201	0	0.00%
Kokku	130	27 412 777	4 775	100.00%

Aruandeperioodil on makstud väärtpaberitehingu tasu summas 500 EUR AS-le LHV Pank.

Fondi investeringute aruanne

Seisuga 31.12.2023

(eurodes)

Emitent/väärtpaperi nimetus	Reiting	Reifingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
1. Väärtpaberid								23 724 307		26 380 712	91.70%
Võlakirjad								12 580 342		12 855 602	44.74%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	600 000	1 009.38	605 625	2.11%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	6.14%	1 000.80	4 003	1 000.33	4 001	0.01%
Luminor 7.75% 08/06/2027	Baa1	Moody's	Eesti	XS2633112565	EUR	6.14%	1 000.05	364 020	1 098.62	399 898	1.39%
Luminor 7.25% 16/01/2026	Baa1	Moody's	Eesti	XS2576365188	EUR	6.67%	1 001.61	801 285	1 087.32	869 858	3.03%
Baltic Horizon Fund 08/05/28 ²	NR	-	Eesti	EE3300003235	EUR	11.86%	100 000.00	410 714	101 737.16	417 849	1.45%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	4.57%	0.58	18 629	0.58	18 787	0.07%
Volkswagen AG 4.375% PERPETUAL	BBB	Fitch	Holland	XS2342732646	EUR	5.96%	88 345.05	353 380	93 783.09	375 132	1.31%
Ignitis grupe 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	3.84%	982.94	103 209	949.29	99 675	0.35%
Siauliu Bankas 1.047% 07/10/25 ²	Baa2	Moody's	Leedu	LT0000405771	EUR	5.63%	942.79	188 557	962.43	192 486	0.67%
Siauliu Bankas 22/06/2033	Ba1	Moody's	Leedu	LT0000407751	EUR	9.13%	1 000.07	300 020	1 136.39	340 918	1.19%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29 ²	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	240 000	10 013.44	240 323	0.84%
Citadele banka 5% 13/12/2031	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	7.88%	10 000.67	300 020	8 424.59	252 738	0.88%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	7.02%	10 001.25	160 020	9 583.60	153 338	0.53%
BNP Paribas 2.5% 31/03/2032	A-	Fitch	Prantsusmaa	FR0014009HA0	EUR	4.18%	86 926.47	695 412	96 388.42	771 107	2.68%
France Treasury Bill 24/01/2024	Aa2	Moody's	Prantsusmaa	FR0127613497	EUR	2.91%	0.98	980 984	1.00	997 900	3.47%
France Government 2.25% 25/05/2024	AA-	Fitch	Prantsusmaa	FR0011619436	EUR	3.65%	1.00	2 009 538	1.01	2 015 749	7.02%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	3.21%	992.30	29 769	1 002.23	30 067	0.10%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	4.05%	1 043.57	158 622	982.11	149 281	0.52%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	6.46%	97 589.26	195 179	97 923.76	195 848	0.68%
German Treasury Bill 17/01/24	AAA	S&P	Saksamaa	DE000BU0E014	EUR	3.42%	0.01	985 855	0.01	998 200	3.47%
German Treasury Bill 19/06/24	AAA	S&P	Saksamaa	DE000BU0E063	EUR	3.51%	0.01	2 048 510	0.01	2 065 035	7.19%
German Treasury Bill 1% 15/08/2024	AAA	S&P	Saksamaa	DE0001102366	EUR	3.34%	0.01	985 264	0.01	989 260	3.44%
Kojamo 0.875% 28/05/2029	Baa2	Moody's	Soome	XS2345877497	EUR	5.46%	769.70	438 728	795.13	453 223	1.58%
BP Capital Markets 3.625% PERP	Baa1	Moody's	Suurbritannia	XS2193662728	EUR	5.96%	834.50	208 624	955.52	238 879	0.83%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 19 575	- 0.07%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiad					5 344 771		5 769 461	20.08%
Valaris	Bermuda	BMG9460G1015	USD	44.58	118 502	62.05	157 742	0.55%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.38	79 316	1.29	74 163	0.26%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.22	140 138	9.90	265 627	0.92%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	168 030	1.13	111 493	0.39%
Glencore	Jersey	JE00B4T3BW64	GBP	5.18	336 111	5.43	353 213	1.23%
Yellow Cake	Jersey	JE00BF50RG45	GBP	4.02	158 063	7.12	271 954	0.95%
Tencent Holdings ¹	Kaimanisaared	KYG875721634	HKD	55.58	85 965	34.02	54 425	0.19%
Alibaba Group Holding	Kaimanisaared	KYG017191142	HKD	10.14	199 429	8.76	169 017	0.59%
Agnico Eagle Mines	Kanada	CA0084741085	USD	44.68	405 612	49.64	439 147	1.53%
Barrick Gold Corp	Kanada	CA0679011084	USD	15.66	534 567	16.37	542 929	1.89%
Pan American Silver	Kanada	CA6979001089	USD	23.23	219 930	14.78	145 197	0.51%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	2.34	36 944	2.66	41 935	0.15%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	101 063	3.42	32 918	0.11%
Siauliu Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.22	9 868	0.69	31 400	0.11%
Equinor	Norra	NO0010096985	NOK	22.72	206 728	28.66	236 586	0.82%
Thales	Prantsusmaa	FR0000121329	EUR	103.86	53 281	133.95	68 716	0.24%
TotalEnergies	Prantsusmaa	FR0000120271	EUR	61.73	277 798	61.60	277 200	0.96%
Epiroc A	Rootsi	SE0015658109	SEK	15.35	208 604	18.22	238 955	0.83%
Lifco	Rootsi	SE0015949201	SEK	19.20	204 239	22.28	249 116	0.87%
Siemens Healthineers	Saksamaa	DE000SHL1006	EUR	47.63	198 955	52.60	219 710	0.76%
Volkswagen	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	33 870	111.80	27 950	0.10%
Huhtamaki	Soome	FI0009000459	EUR	28.22	26 863	36.73	34 967	0.12%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	0.00	0	17.93	70 983	0.25%
Metso Corporation	Soome	FI0009014575	EUR	6.67	89 817	9.17	123 392	0.43%
Ponsse	Soome	FI0009005078	EUR	20.78	23 165	22.60	25 199	0.09%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	11.22	204 139	12.53	227 955	0.79%
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	24.98	55 098	34.06	75 136	0.26%
Valmet	Soome	FI4000074984	EUR	11.82	5 035	26.11	11 123	0.04%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	264.41	49 018	264.04	58 089	0.20%
Carlsberg	Taani	DK0010181759	DKK	99.34	30 414	113.62	34 881	0.12%
DSV PANALPINA ¹	Taani	DK0060079531	DKK	163.21	132 129	159.07	128 525	0.45%
GN Store Nord A/S	Taani	DK0010272632	DKK	47.86	217 696	23.05	104 654	0.36%
Antero Resources Corp	USA	US03674X1063	USD	29.76	109 038	20.52	71 960	0.25%
Freeport-McMoRan ¹	USA	US35671D8570	USD	20.51	156 472	38.52	284 583	0.99%
Newmont Corporation	USA	US6516391066	USD	24.64	62 826	37.46	98 624	0.34%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhaväärtusest
Occidental Petroleum Corp	USA	US6745991058	USD	50.54	192 283	54.04	200 690	0.70%
Range Resources Corp	USA	US75281A1097	USD	24.21	134 176	27.55	145 892	0.51%
Stryker Corporation	USA	US8636671013	USD	133.49	30 936	271.00	63 415	0.22%
Bank Saint Petersburg ⁸	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.45	48 653	0.00	0	0.00%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhaväärtusest
Fondiosakud						5 799 194	7 701 907	26.69%	
Kinnisvarafondid						2 305 101	3 126 584	10.88%	
EFTEN Real Estate Fund	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	11.06	516 054	18.90	882 044	3.07%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.00	34 546	20.82	71 908	0.25%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.96	100 000	17.74	161 855	0.56%
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	99 812	12.91	129 132	0.45%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	258 649	1.28	330 346	1.15%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	70 754	1.21	85 428	0.30%
EFTEN Residential Fund usaldusfond	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	76 025	1.21	91 355	0.32%
Lords LB Baltic Green Fund (V)	Lords LB Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	200 000	1.00	199 164	0.69%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU0758647282	EUR	134.42	48	237.47	85	0.00%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU1274822847	EUR	125.37	489 044	159.90	623 722	2.17%
East Capital Real Estate Fund IV	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU2008658630	EUR	108.41	218 317	103.13	207 674	0.72%
SG Capital Partners Fund 1	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	241 852	1.42	343 871	1.20%
Aktsiafondid						3 041 991	3 709 887	12.91%	
iShares Gold Producers UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00B6R52036	EUR	10.72	750 349	12.58	880 525	3.06%
Lyxor EURO STOXX Banks DR UCITS	Lyxor Asset Management Blackrock Asset Management	Luksemburg	LU1829219390	EUR	87.19	553 486	128.96	818 644	2.85%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.13	130 726	105.58	183 709	0.64%
iShares Core EURO STOXX 50	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933956	EUR	27.09	135 445	45.49	227 425	0.79%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsteitung	Šveits	CH0139101593	CHF	584.97	1 006 096	560.91	1 063 480	3.70%
Global X Copper Miners ETF	Global X	USA	US37954Y8306	USD	28.92	356 224	33.94	394 649	1.37%
VanEck Oil Services ETF	Van Eck Associates	USA	US92189H6071	USD	191.57	109 665	280.11	141 455	0.49%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2023	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest		
Erakapitalifondid						452 102		865 436	3.01%		
BaltCap Lithuania SME Fund KUB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	24 672	2.48	61 149	0.21%		
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	147 270	1.83	270 046	0.94%		
KJK Fund III	KJK Capital Luxembourg	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	202 500	962.15	194 835	0.68%		
KJK Fund II Balkan AI July 2012	KJK Capital Luxembourg	Luksemburg	LU0802715499	EUR	1 001.84	24 998	5 698.99	142 201	0.49%		
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012	KJK Capital Luxembourg	Luksemburg	LU0871721717	EUR	1 001.84	24 947	5 671.93	141 237	0.49%		
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap Private Equity Management II	Luksemburg	-	EUR	1.00	21 500	2.32	49 878	0.17%		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund AIF KS	BaltCap AIFP	Läti	-	EUR	1.00	6 215	0.98	6 090	0.02%		
Emitent/väärtpaberi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Löpp-tähtaeg	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest			
Tuletisinstrumendid								53 742	0.19%		
USD Forward	Forward	SEB Pank	Aa3	Moody's	EUR	08.03.2024	53 742	0.19%			
Krediidiasutuse nimi	Hoise liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										2 364 708	8.23%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hois	Eesti	Aa3	Moody's		EUR			2 131 207	2 131 207	7.42%
SEB Pank	Nõudmiseni hois	Eesti	Aa3	Moody's		NOK			6 150	6 150	0.02%
SEB Pank	Nõudmiseni hois	Eesti	Aa3	Moody's		SEK			4	4	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hois	Eesti	Aa3	Moody's		USD			4 998	4 998	0.02%
Tähtajalised hoised											
SEB Pank	Tähtajaline hois	Eesti	Aa3	Moody's	08.09.2023	EUR	3.48%	08.03.2024	222 424	222 424	0.77%
Oodatav krediidikahju (hoised)									- 75	0.00%	

	Turväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	8 197	0.03%
Laekumata dividendid	8 197	0.03%
VARAD KOKKU	28 753 617	100.08%
Fondi kohustised	- 22 180	- 0.08%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	28 731 437	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisetud protseduuri reeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Seisuga 31.12.2022

(eurodes)

Emitent/väärtpaperi nimetus	Reiting	Reifingu-agentuur*	Emitendi riik	ISIN-kood	Valuuta	Tootlus aegumiseni	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022 **	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhastväärtusest
1. Väärtpaberid								19 534 801		21 434 563	85.71%
Võlakirjad								9 434 900		9 356 923	37.41%
Baltic Horizon Fund 4.25% 08/05/23	BB+	S&P	Eesti	EE3300111467	EUR	10.42%	1 000.11	259 029	986.14	255 410	1.02%
BIGBANK 7.5% 16/05/2032 ²	NR	-	Eesti	EE3300002583	EUR	7.50%	1 000.00	600 000	1 009.38	605 625	2.42%
INBANK 6% 19/12/29	NR	-	Eesti	EE3300001544	EUR	6.61%	1 000.80	4 003	975.05	3 900	0.02%
Tartu linn 25/10/32 ²	NR	-	Eesti	EE2300110602	EUR	2.58%	0.65	20 877	0.65	20 978	0.08%
Ignitis grupe 2% 14/07/27	BBB+	S&P	Leedu	XS1646530565	EUR	4.83%	982.94	103 209	896.32	94 113	0.38%
Siauliu Bankas 6.15% 23/12/29	Baa1	Moody's	Leedu	LT0000404287	EUR	6.15%	10 000.00	240 000	10 013.48	240 324	0.96%
Citadele 5% 13/12/2031 ¹	Baa1	Moody's	Läti	LV0000880102	EUR	8.36%	10 000.67	300 020	8 024.73	240 742	0.96%
Citadele banka 5.5% 24/11/2027	Baa2	Moody's	Läti	LV0000880011	EUR	5.58%	10 001.25	160 020	10 055.22	160 883	0.64%
BNP Paribas 2.5% 31/03/2032	A-	Fitch	Prantsusmaa	FR0014009HA0	EUR	5.24%	86 926.47	695 412	90 287.56	722 300	2.89%
France Government 25/02/23	AA	Fitch	Prantsusmaa	FR0013479102	EUR	2.22%	1.00	2 194 126	1.00	2 192 586	8.77%
Eastnine 08/07/24	NR	-	Rootsi	SE0013719788	EUR	10.19%	1 000.03	385 011	971.73	374 117	1.50%
Romania 2.875% 28/10/24	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1129788524	EUR	3.54%	992.30	29 769	993.34	29 800	0.12%
Romania 2.75% 29/10/25	Baa3	Moody's	Rumeenia	XS1312891549	EUR	4.24%	1 043.57	158 622	965.65	146 778	0.59%
Allianz 07/07/45	A	Fitch	Saksamaa	DE000A14J9N8	EUR	4.92%	97 589.26	195 179	94 376.73	188 753	0.75%
German Treasury Bill 18/01/2023	Aaa	Moody's	Saksamaa	DE0001030807	EUR	1.20%	0.01	748 709	0.01	749 527	3.00%
German Treasury Bill 22/02/23	AAA	S&P	Saksamaa	DE0001030815	EUR	1.50%	0.01	2 693 562	0.01	2 693 952	10.77%
Kojamo 0.875% 28/05/2029	Baa2	Moody's	Soome	XS2345877497	EUR	5.91%	769.70	438 728	743.11	423 574	1.69%
BP Capital Markets 3.625% PERP	Baa1	Moody's	Suurbritannia	XS2193662728	EUR	6.90%	834.50	208 624	876.82	219 205	0.88%
Oodatav krediidikahju (võlainstrumendid)										- 5 644	- 0.02%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
Aktsiad					4 511 463		4 757 016	19.02%
Valaris	Bermuda	BMG9460G1015	USD	46.18	118 502	63.40	161 157	0.64%
Ekspress Grupp	Eesti	EE3100016965	EUR	1.37	80 813	1.50	88 298	0.35%
Tallink Grupp	Eesti	EE3100004466	EUR	0.66	183 572	0.52	144 856	0.58%
Tallinna Kaubamaja	Eesti	EE0000001105	EUR	5.22	140 138	9.37	251 406	1.01%
Tallinna Sadam	Eesti	EE3100021635	EUR	1.70	168 030	1.42	140 750	0.56%
Glencore	Jersey	JE00B4T3BW64	GBP	5.09	86 786	6.23	102 224	0.41%
Yellow Cake	Jersey	JE00BF50RG45	GBP	3.74	310 909	4.22	335 824	1.34%
Tencent Holdings ¹	Kaimanisaared	KYG875721634	HKD	57.68	85 965	40.16	64 259	0.26%
Agnico Eagle Mines	Kanada	CA0084741085	USD	47.68	319 351	48.74	331 359	1.32%
Barrick Gold Corp	Kanada	CA0679011084	USD	17.51	389 945	16.11	363 267	1.45%
Pan American Silver	Kanada	CA6979001089	USD	24.07	219 930	15.32	150 516	0.60%
Apranga	Leedu	LT0000102337	EUR	2.34	36 944	2.16	34 052	0.14%
Novaturas	Leedu	LT0000131872	EUR	10.50	101 063	2.90	27 913	0.11%
Siauliu Bankas	Leedu	LT0000102253	EUR	0.22	9 868	0.69	31 083	0.12%
AngloGold Ashanti	Lõuna-Aafrika	US0351282068	USD	23.81	105 767	18.21	85 302	0.34%
Equinor	Norra	NO0010096985	NOK	24.29	206 728	33.46	276 219	1.10%
Thales	Prantsusmaa	FR0000121329	EUR	103.86	53 281	119.30	61 201	0.24%
Epiroc A	Rootsi	SE0015658109	SEK	15.31	208 604	17.07	223 840	0.90%
Siemens Healthineers	Saksamaa	DE000SHL1006	EUR	47.63	198 955	46.73	195 191	0.78%
Volkswagen ¹	Saksamaa	DE0007664039	EUR	135.48	33 870	116.42	29 105	0.12%
Huhtamaki	Soome	FI0009000459	EUR	28.22	26 863	32.00	30 464	0.12%
Kesko	Soome	FI0009000202	EUR	0.00	0	20.62	81 655	0.33%
Metso Outotec	Soome	FI0009014575	EUR	6.67	89 817	9.61	129 339	0.52%
Ponsse	Soome	FI0009005078	EUR	20.78	23 165	25.30	28 209	0.11%
Stora Enso	Soome	FI0009005961	EUR	11.25	44 990	13.15	52 600	0.21%
UPM-Kymmene	Soome	FI0009005987	EUR	24.98	55 098	34.93	77 056	0.31%
Valmet	Soome	FI4000074984	EUR	11.82	5 035	25.16	10 718	0.04%
Roche Holding	Šveits	CH0012032048	CHF	248.65	49 018	295.01	64 903	0.26%
Carlsberg	Taani	DK0010181759	DKK	99.56	30 414	124.14	38 112	0.15%
DSV PANALPINA	Taani	DK0060079531	DKK	163.57	132 129	147.45	119 138	0.48%
GN Store Nord A/S	Taani	DK0010272632	DKK	47.96	217 696	21.48	97 528	0.39%
Rockwool	Taani	DK0010219153	DKK	160.50	110 097	219.59	150 640	0.60%
Antero Resources Corp ¹	USA	US03674X1063	USD	30.83	109 038	29.05	101 867	0.41%
Freeport-McMoRan	USA	US35671D8570	USD	21.25	156 472	35.63	263 178	1.05%
Newmont Corporation	USA	US6516391066	USD	25.53	62 826	44.25	116 518	0.47%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Range Resources Corp ¹	USA	US75281A1097	USD	25.08	134 176	23.46	124 232	0.50%
Stryker Corporation	USA	US8636671013	USD	138.29	30 936	229.22	53 638	0.21%
Take-Two Interactive Software	USA	US8740541094	USD	100.55	126 019	97.63	119 399	0.48%
Bank Saint Petersburg ³	Venemaa	RU0009100945	RUB	0.57	48 653	0.00	0	0.00%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
Fondiosakud						5 588 438	7 183 458	28.72%	
Kinnisvarafondid						2 226 441	3 163 781	12.65%	
EFTEN Real Estate Fund III	EFTEN Capital	Eesti	EE3100127242	EUR	16.39	33 825	19.75	40 764	0.16%
EFTEN Kinnisvarafond	EFTEN Capital	Eesti	EE3100097411	EUR	1.55	482 228	3.13	971 814	3.89%
Birdeye Timber Fund	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110186	EUR	10.00	34 546	20.31	70 164	0.28%
Birdeye Timber Fund 2	Birdeye Capital	Eesti	EE3500110269	EUR	10.96	100 000	16.10	146 847	0.59%
Birdeye Timber Fund 3	Birdeye Capital	Eesti	EE3600001756	EUR	9.98	99 812	11.93	119 266	0.48%
Usaldusfond EFTEN Real Estate Fund 4	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	280 825	1.27	356 287	1.42%
EFTEN Real Estate Fund 5	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	70 754	1.22	86 596	0.35%
EFTEN Residential Fund usaldusfond	EFTEN Capital	Eesti	-	EUR	1.00	65 985	1.22	80 760	0.32%
Lords LB Baltic Green Fund (V)	Lords LB Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	200 000	1.02	203 799	0.81%
East Capital Baltic Property Fund II	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU0758647282	EUR	134.42	3 321	201.22	4 972	0.02%
East Capital Baltic Property Fund III	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU1274822847	EUR	125.37	489 044	157.72	615 219	2.46%
East Capital Real Estate Fund IV	East Capital (Lux) General Partner	Luksemburg	LU2008658630	EUR	105.44	126 305	111.79	133 908	0.54%
SG Capital Partners Fund 1	SG Capital Partners	Läti	-	EUR	1.00	239 796	1.39	333 385	1.33%
Aktsiafondid						2 926 895	3 305 925	13.22%	
iShares Gold Producers UCITS ETF	BlackRock Asset Management Ireland Limit	Iirimaa	IE00B6R52036	EUR	10.72	750 349	11.84	828 449	3.31%
Lyxor EURO STOXX Banks DR UCITS	Lyxor Asset Management Blackrock Asset Management	Luksemburg	LU1829219390	EUR	87.19	553 486	99.04	628 687	2.51%
iShares STOXX Europe 600 Health Care	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE000A0Q4R36	EUR	75.13	130 726	99.80	173 652	0.69%
iShares Core EURO STOXX 50	Blackrock Asset Management Deutschland	Saksamaa	DE0005933956	EUR	27.09	135 445	38.27	191 350	0.77%
ZKB Gold ETF	Swisscanto Fondsteitung	Šveits	CH0139101593	CHF	522.68	891 000	511.83	953 541	3.81%
Global X Copper Miners ETF	Global X	USA	US37954Y8306	USD	29.96	356 224	33.22	386 288	1.54%
VanEck Oil Services ETF	Van Eck Associates	USA	US92189H6071	USD	198.47	109 665	285.06	143 958	0.58%

Emitent/väärtpaberi nimetus	Fondivalitseja	Päritoluriik	ISIN-kood	Valuuta	Keskmine soetushind ühikule	Keskmine soetusväärtus kokku	Turuväärtus ühikule 31.12.2022	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest		
Erakapitalifondid						435 102		713 752	2.85%		
BaltCap Lithuania SME Fund KUB	BaltCap	Leedu	-	EUR	1.00	24 672	2.38	58 815	0.24%		
INVL Baltic Sea Growth Fund	INVL Asset Management	Leedu	-	EUR	1.00	124 139	1.60	198 502	0.79%		
KJK Fund III ¹	KJK Fund III Management	Luksemburg	LU1840779810	EUR	1 000.00	202 500	1 006.19	203 753	0.81%		
KJK Fund II Balkan AI July 2012	KJK Management	Luksemburg	LU0802715499	EUR	1 001.84	24 998	3 871.22	96 595	0.39%		
KJK Fund II Balkan AI Sep 2012	KJK Management	Luksemburg	LU0871721717	EUR	1 001.84	24 947	3 861.80	96 163	0.38%		
BaltCap Private Equity Fund II	BaltCap Private Equity Management II	Luksemburg	-	EUR	1.00	21 500	2.35	50 577	0.20%		
BaltCap Latvia Venture Capital Fund AIF KS	BaltCap AIFP	Läti	-	EUR	1.00	12 346	0.76	9 347	0.04%		
Emitent/väärtpaberi nimetus	Liik	Väljaandja	Reiting	Reitinguagentuur*	Alusvara nimetus	Löpp-tähtaeg	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest			
Tuletisinstrumendid							137 166	0.55%			
USD Forward	Forward	SEB Pank	A+	S&P	EUR	09.03.2023	137 166	0.55%			
Krediidiastutuse nimi	Hoiuse liik	Päritoluriik	Reiting	Reitinguagentuur*	Alguskuupäev	Alusvara nimetus	Intress	Löpp-tähtaeg	Hoiustatud summa	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhasväärtusest
2. Hoised										3 585 139	14.34%
Arvelduskontod											
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		CHF			44	44	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		DKK			8	8	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		EUR			2 580 452	2 580 452	10.32%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		GBP			110 206	110 206	0.44%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		HKD			314	314	0.00%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		JPY			43 068	43 068	0.17%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		NOK			8 633	8 633	0.03%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		SEK			1 503	1 503	0.01%
SEB Pank	Nõudmiseni hoius	Eesti	A+	S&P		USD			550 573	550 573	2.20%
Tähtajalised hoised											
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	27.09.2022	EUR		09.03.2023	25 033	25 033	0.10%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	28.09.2022	EUR		09.03.2023	20 026	20 026	0.08%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	03.10.2022	EUR		09.03.2023	175 217	175 217	0.70%
SEB Pank	Tähtajaline hoius	Eesti	A+	S&P	28.10.2022	EUR		09.03.2023	70 062	70 062	0.28%

	Turuväärtus kokku	Osakaal fondi varade puhas- väärtusest
3. Muud varad	10 844	0.04%
Muud nõuded	2 393	0.01%
Laekumata dividendid	8 451	0.03%
VARAD KOKKU	25 030 546	100.09%
Fondi kohustised	- 21 373	- 0.09%
FONDI VARADE PUHASVÄÄRTUS	25 009 173	100.00%

* Lühendatud reitinguagentuuride täisnimed on Moody's Investor Service, Standard&Poor's Corporation ja Fitch IBCA.

** Ühiku turuhind sisaldab selleks kuupäevaks kogunenud intressi.

¹ Investeering, mille väärtus on võrreldes eelneva perioodiga oluliselt (üle 10%) muutunud

² Reguleeritud turul mittekaubeldavad võlaväärtpaberid

Reguleeritud turul mittekaubeldavate finantsvarade väärtuse hindamiseks kasutab AS LHV Varahaldus vastavalt veebilehel lhv.ee avalikustatud eeskirjale „LHV Varahalduse investeerimisfondide vara puhasväärtuse määramise sisetud protseduuri reeglid“ aktiivse turu kõrgeimat ostunoteeringut hindamispäeva seisuga (last bid-price), mis saadakse infotarnija (Bloomberg) vahendusel. Keskmise soetushinna arvestamisel kasutatakse FIFO meetodit.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne